



Výsledky výskumov násilia páchaného na ženách sú alarmujúce. V rámci EÚ zažíva fyzické násilie **13 miliónov žien**.<sup>\*</sup> Mnohé štáty nevenujú tejto situácii dostatočnú pozornosť.

## 2009

### Vypracovávanie dohovoru

Krajiny Rady Európy sa rozhodli **spoločne vypracovať** dohovor zameraný na odstránenie násilia páchaného na ženách.



### Vznik dohovoru

Dohovor o prevencii a eliminácii násilia páchaného na ženách a domáceho násilia je **v Istanbule otvorený na podpis**. Slovenská republika ho podpisuje ako jedna z prvých krajín.

## 2011



*Istanbulský dohovor ustanovuje v Európe komplexné právne záväzné normy na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách a domáceho násilia, ochranu obetí a potrestanie páchatel'ov.*



### Záväzok

Politická reprezentácia SR na domácej i medzinárodnej úrovni **opakovane vyjadrila vôľu dohovor ratifikovať**. Zaviazala sa tak urobiť do konca roka 2013.

## 2013

## 2015

### Výzva

Dohovor ani 4 roky po podpise nie je ratifikovaný. Organizácia **Možnosť voľby** sa snaží túto situáciu zmeniť. Spúšťa kampaň „Odzvoňme násiliu na ženách - Podporme Istanbulský dohovor“.



*Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien vyjadruje znepokojenie zo „značného omeškania v ratifikácii dohovoru“ a naliehavo žiada SR, aby ju urýchlila.*

## 2016

### Päť rokov od podpísania

Dohovor je ratifikovaný 22 členskými štátmi Rady Európy, ale Slovensko medzi nimi nie je.

**... ešte stále na ratifikáciu čakáme!**  
Podporme Istanbulský dohovor

<sup>\*</sup> Podľa Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA).

Dohovor Rady Európy o predchádzaní násilíu na ženách a domácejmu násilíu a o boji proti nemu (ID) je najúčinnnejší nástroj na riešenie násilíu páchaného na ženách.

**2x** BEZPEČIE  
SPRAVODLIVOSŤ

2x



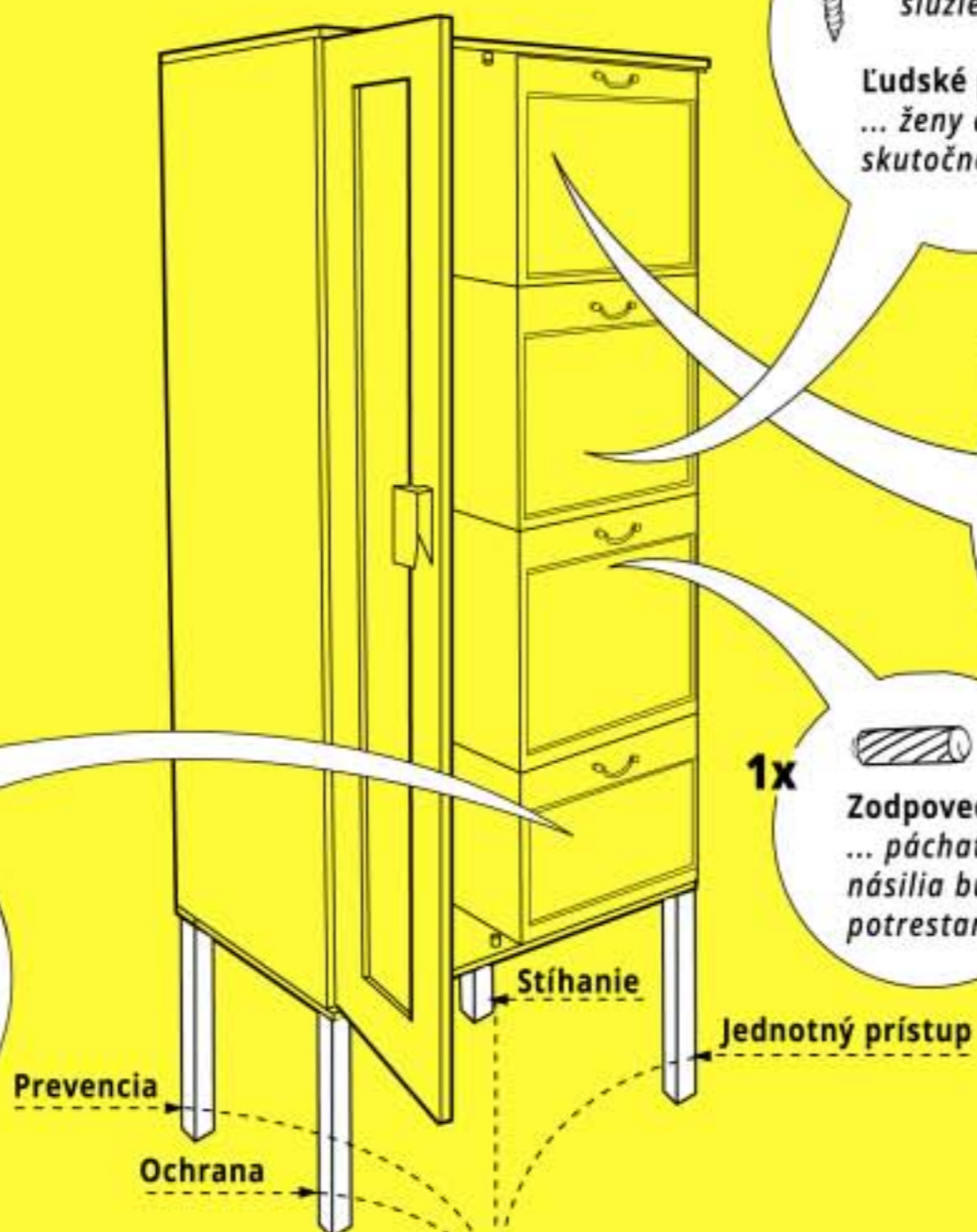
**3x** ZODPOVEDNOSŤ  
ROVNOSŤ  
REŠPEKT

3x



**3x** PODPORA  
BUDÚCNOSŤ  
ĽUDSKÉ PRÁVA

3x



**2x** Podpora  
... ženy budú mať dostatok kvalitných služieb.

Ľudské práva  
... ženy a muži si budú skutočne rovní.

**2x** Bezpečie  
... ženy a dievčatá budú žiť v bezpečí.

Spravodlivosť  
... spoločnosť nebude tolerovať a zľahčovať násilie.

**1x** Zodpovednosť  
... páchatelia násilíu budú potrestaní.

Istanbulský dohovor je postavený na štyroch „pilieroch“: Vynechanie jedného z nich naruší účinnosť ostatných.

## Istanbulský dohovor

► Zjednocuje doteraz prijaté dokumenty a 40-ročné poznatky.



► Zabezpečuje ženám rovnakú úroveň ochrany v celej Európe.



► Prináša návod, ako násilíu predchádzať, ako ho riešiť a ako zabrániť jeho opakovaniu.



► Zohľadňuje skúsenosti žien, ktoré zažili alebo zažívajú násilie.



► Uznáva prácu a poznatky ľudskoprávných mimovládnych organizácií.



Prečo Slovensko ešte čaká?

Istanbulský dohovor je stratégiou na vytvorenie Európy bez násilíu na ženách. Prináša posolstvo, že násilie môže skončiť, ak sa spoločne proti nemu postavíme a začneme konať. **Povedať NIE násilíu na ženách znamená povedať ÁNO Istanbulskému dohovoru.**



ID je ľudskoprávny dokument zameraný na odstránenie násillia páchaného na ženách. Je postavený na štyroch pilieroch (4 P). Ich cieľom je zabezpečiť, aby ženy mohli žiť svoje životy dôstojne a bez hrozby násillia. V rámci každého z nich prináša konkrétne opatrenia. Tie sa štát ratifikáciou zaväzuje zrealizovať.

## 1 PREVENTION/ PREVENCIA

Iba v nerovných vzťahoch dochádza k násilliu. Ak zabezpečíme rovnosť medzi mužmi a ženami, nebudú ženy násillie zažívať.

**Záväzky štátu:** zaviesť vzdelávanie o rovnosti a ľudských právach žien; školiť odborníkov a odborničky v oblasti násillia na ženách; zapojiť do prevencie médiá a mužov.



Prevention  
Prevencia

Protection  
Ochrana



## 2 PROTECTION/ OCHRANA

Ženám, ktoré zažívajú násillie, a ich deťom musí byť poskytnutá ochrana a podpora.

**Záväzky štátu:** vytvoriť širokú škálu špecializovaných služieb (linky pomoci, bezpečné ženské domy, poradenstvo); zabezpečiť informovanosť o nich; okamžite reagovať na potreby žien.

## 3 PROSECUTION/ STÍHANIE

Spoločnosť musí reagovať na násillie páchané na ženách a dať jasne najavo, že je neprípustné.

**Záväzky štátu:** prijať účinnú legislatívu; posilniť bezpečnosť žien; neakceptovať ospravedlňovanie násillia; náležite trestať násillie na ženách ako akýkoľvek iný trestný čin.



Prosecution  
Stíhanie

Integrated polices  
Jednotný prístup

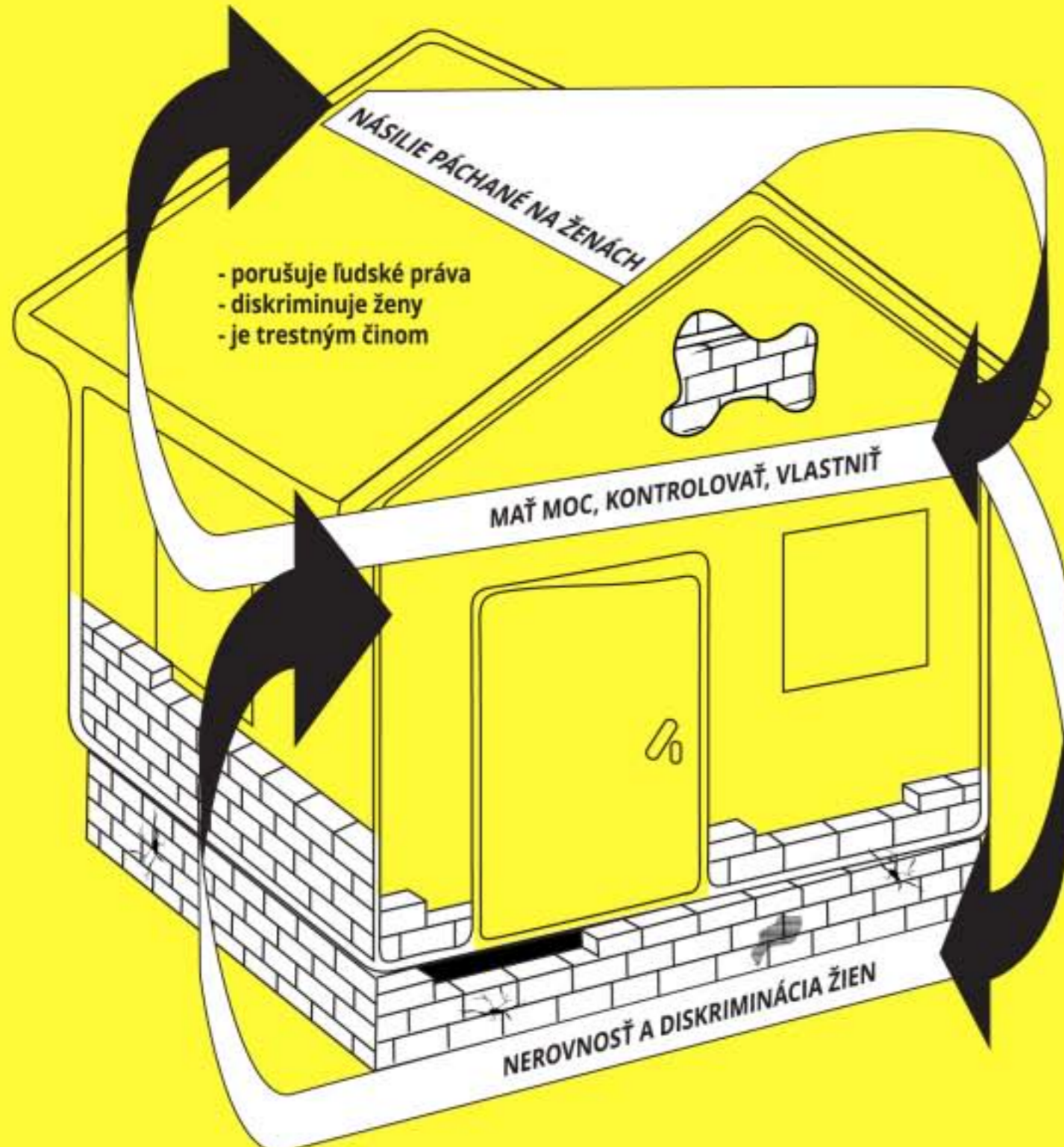


## 4 INTEGRATED POLICIES/ JEDNOTNÝ PRÍSTUP

Násillie nemôže nikto vyriešiť sám. Ak ho chceme odstrániť, musíme spojiť sily, postupovať jednotne a na základe vopred určených stratégií.

**Záväzky štátu:** zbierať údaje, ktoré pomôžu nastaviť riešenia; spolupracovať na medzinárodnej aj vnútroštátnej úrovni; rešpektovať a posilňovať mimovládne organizácie.

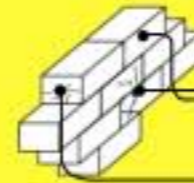
Ak vieme, ako násilie vzniká, vieme ho ukončiť. Preto je dosiahnutie rovnosti žien a mužov a odstránenie diskriminácie žien kľúčovým prvkom Istanbulského dohovoru.



## Stavebný materiál násilia

### Rodové stereotypy

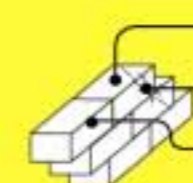
Predpisujú, ako sa má „správny muž“, „správna žena“ správať, ako majú vyzerať a čo majú robiť.



- „Chlapci neplačú.“
- „Muž sa stará o živobytie, žena o teplo domáceho krbu.“
- „Ženy sú milé a poslušné.“

### Zobrazovanie žien v médiách

Ženy sú zobrazované stereotypne, ako sexuálne objekty, v podriadených pozíciách, zosmiešňované.



- Tlak na štíhlosť, krásu žien.
- Ženy ako doplnok mužov.
- „Ženám chýba logické uvažovanie.“

### Bezrestnosť

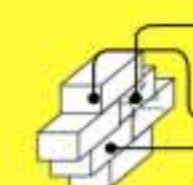
Spoločnosť nedostatočne trestá násilie páchané na ženách a vysiela tak signál, že je tolerované.



- Zľahčovanie závažnosti násilia.
- Slabé, obmedzené alebo neúčinné zákony. Páchatelia ostávajú nepotrestaní.

### Diskriminácia žien

Nerovné zaobchádzanie so ženami vo všetkých sférach života.



- Platové nerovnosti, väčšia chudoba žien.
- Nízky počet žien v politike.
- Neférové zaťaženie starostlivosťou o deti a domácnosť.

### Mýty o násilí

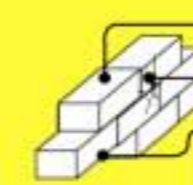
Ospravedlňujú, posilňujú a udržiavajú násilie. Znemožňujú ženám získať pomoc.



- „Vydrž to, muži sú už takí a láska bolí.“
- „Ja na jej mieste by som dávno odišla.“
- „Určite ho vyprovokovala.“

### Dominantná mužkosť

Hrubosť, agresivita a sila sú schvaľované ako prejav „pravej mužskosti“.



- Zosmiešňovanie iných typov mužskosti (citlivý, starostlivý).
- „Nebuď baba, správaj sa ako chlap.“
- „Ukáž jej, kto je tu pán.“

### Viac a menej

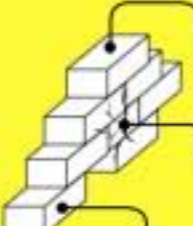
Vlastnosti spájané s „mužskosťou“ sú viac oceňované než tie „ženské“. Tak vzniká nerovnosť.



- Aktivita je viac ako pasivita.
- Racionálne je viac ako emocionálne.
- Tvrdosť je viac ako jemnosť.

### Stereotypná výchova

Deti vychovávame doma i v škole stereotypne. Neučíme ich rozmanitosti a úcte k ľudským právam.



- Učebnice plné rodových stereotypov.
- Akceptácia znevažovania dievčat.
- Zatváranie očí pred násilím chlapcov.



Čo môžeme urobiť pre zastavenie násillia páchaného na ženách?

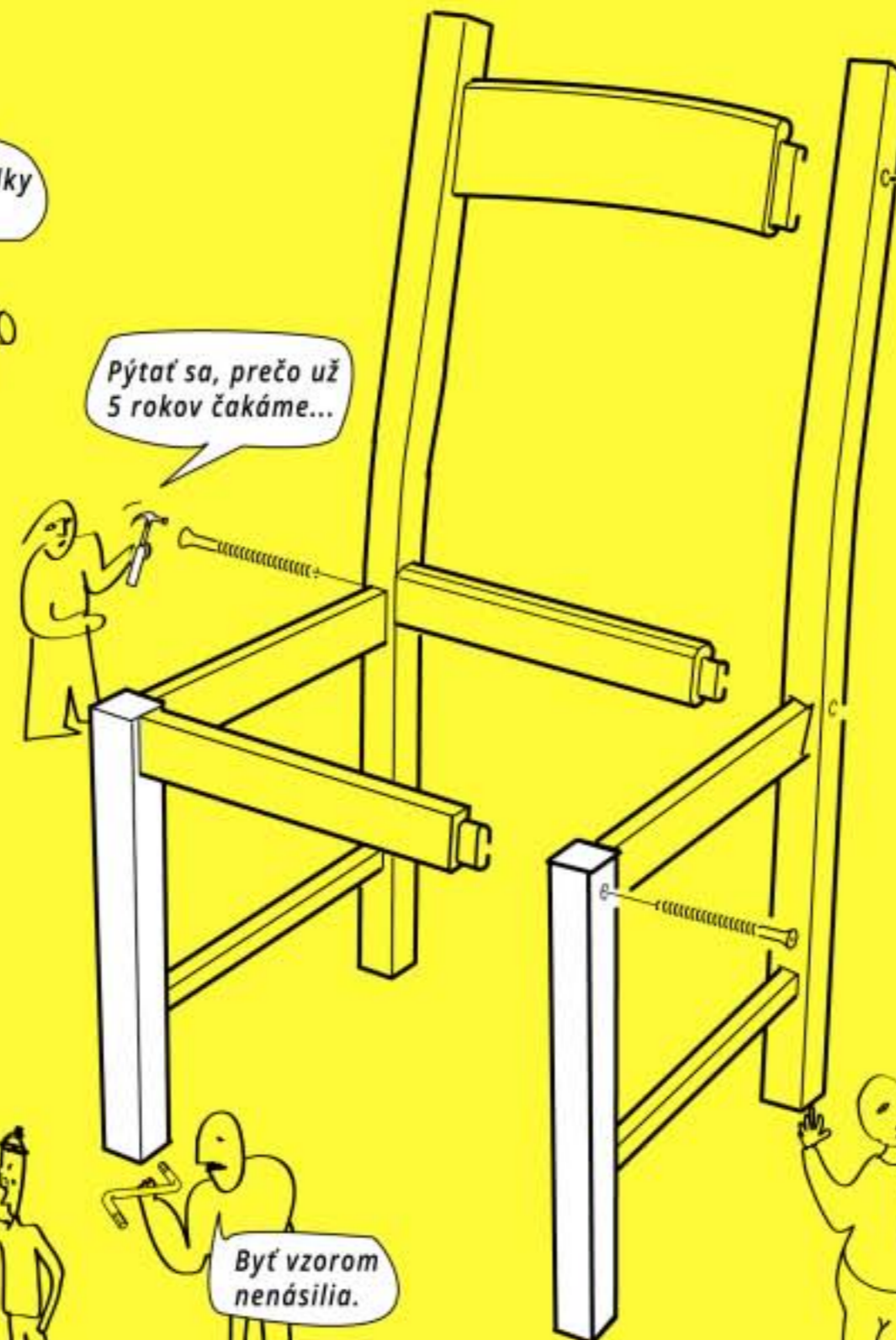
## MÉDIÁ



## OBČIANKY A OBČANIA



## MUŽI



Pýtať sa, prečo už 5 rokov čakáme...

Veď aj my sme ho tvorili.

Ukázať, ako pomôže ženám.

Dôkladne čítať Istanbulský dohovor...

Vidíte tam niekde rodovú ideológiu?

Iba rovnosť prinesie ukončenie násillia.

## POLITICI A POLITIČKY

My môžeme ID prijať a zaviesť do praxe.

Vysvetľovať ľuďom, o čom je...

## A ČO MÔŽEME UROBIŤ VŠETCI SPOLOČNE?

ID nič také nepozná.

Verí, že svet sa nedelí na „slabé a silných“.

Zastaviť násillie môžeme, ak nebudeme podliehať nesprávnym informáciám.  
Zastaviť násillie môžeme, ak prijmeme Istanbulský dohovor.